

prof. dr hab. Krzysztof Kuziemski
PROFESOR
Klinika Pneumonologii
Gdański Uniwersytet Medyczny
krzysztof.kuziemski@gumed.edu.pl
Mariana Smoluchowskiego 17, 80-214 Gdańsk
gumed.edu.pl
farU.edu.pl

Gdańsk 10.05.2024 rok

Strona | 1

**Ocena osiągnięcia naukowego i aktywności naukowej dr n. med. Adama
Nowińskiego w związku z procedurą nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki
medyczne**

Recenzja wykonana została na podstawie uchwały Rady Naukowej Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie nr 13/2024, w której zostałem powołany na recenzenta dorobku naukowego Pana dr n. med. Adama Nowińskiego.

Recenzję przeprowadzono w oparciu o dostarczone materiały habilitacyjne tj. autoreferat, wykaz osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, dyplom doktora nauk biologicznych, oświadczenia współautorów, analizę bibliometryczną oraz kopie publikacji naukowych wchodzących w skład osiągnięcia habilitacyjnego.

Sylwetka Habilitanta

Pan dr med. Adam Nowiński jest absolwentem Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Warszawie (obecnie Warszawski Uniwersytet Medyczny). Doktoryzował się w 2004 roku na podstawie pracy pt.: "Wpływ zwężenia dróg oddechowych na strukturę i funkcję mięśni oddechowych", rozprawa zakończona nadaniem stopnia doktora nauk medycznych Uchwałą Rady Naukowej Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc z dnia 21 czerwca 2004 r. Habilitant posiada tytuł specjalisty chorób wewnętrznych i chorób płuc. Kariera zawodowa i naukowa Habilitanta jest ściśle powiązana z działalnością w Instytucie Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie, w którym obecnie jest adiunktem w Zakładzie Epidemiologii i Organizacji Walki z Gruźlicą.

Opinia dotycząca całości dorobku naukowego

Dorobek naukowy Habilitanta jest dość obszerny, logiczny i spójny całościowo. Dane z analizy bibliometrycznej z dnia 04.09.2023 roku wskazują, że Pan doktor opublikował łącznie 49 pełnotekstowych prac oryginalnych, poglądowych i kazuistycznych, w których w 14 publikacjach jest pierwszym autorem. Dodatkowo w dorobku ujęte są 2 rozdziały w monografiach i 5 publikacji w pracach wieloosobowych. Sumaryczny Impact Factor (IF) wynosi = 163.951, a punktacja KBN/MNiSW/MEIN = 1287.5.

Indeks - H na dzień 04.09.2023 r. wyniósł 12 na podstawie Web of Science i Scopus. Cały cykl habilitacyjny obejmuje 6 prac o łącznym IF 12,042. Całościowy dorobek uległ znacznemu powiększeniu po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych.

Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.).

Strona | 3

Tytuł osiągnięcia naukowego

Dr n. med. Adam Nowiński jako swoje osiągnięcie naukowe przedstawił cykl publikacji pod wspólnym tytułem „Wielochorobowość w przewlekłych chorobach układu oddechowego”.

Na cykl składa się 6 oryginalnych publikacji pełnotekstowych, do których zostały zaliczone:

1. Nowinski A., Wesołowski S., Korzeniewska-Koseła M. The impact of comorbidities on tuberculosis treatment outcomes in Poland: a national cohort study. *Front. Public Health* Vol 11 - 2023 | doi: 10.3389/fpubh.2023.1253615
IF 5,2; KBN/MNISZW/MEiN 100
2. Nowiński A, Stachyra K, Szybińska M, Bednarek M, Pływaczewski R, Śliwiński P. The influence of comorbidities on mortality in bronchiectasis: A prospective, observational study. *Adv Clin Exp Med* 2021; 30: 1315–21. doi: 10.17219/acem/144200.
IF 1,736; KBN/MNISZW/MEiN 70
3. Nowiński A, Czyżak-Gradkowska A, Jonczak L, Korzybski D, Peradzyńska J, Pływaczewski R, Śliwiński P.: Glomerular filtration rate in patients with obstructive sleep apnea: the influence of cystatin-C-based estimations and comorbidity. *J Thorac Dis.* 2020;12,3:175-183. doi: 10.21037/jtd.2020.02.11.
IF 2,895; KBN/MNISZW/MEiN 70
4. Nowiński A, Puścińska E, Goljan A, Peradzynska J, Bednarek M, Korzybski D, Kamiński D, Stokłosa A, Czystowska M, Śliwiński P, Górecka D. The influence of comorbidities on mortality in sarcoidosis: a observational prospective cohort study. *Clin Respir J.* 2017;11,5:648-656. doi: 10.1111/crj.12398
IF 2.211; KBN/MNISZW/MEiN 70
5. Nowiński A, Korzybski D, Bednarek M, Goljan-Geremek A, Puścińska E, Śliwiński P.: Does bronchiectasis affect COPD comorbidities? *Adv Respir Med.* 2019;87,6:214-220. doi: 10.5603/ARM.2019.0059.
BEZ IF

6. Nowiński A, Kamiński D, Korzybski D, Stokłosa A, Górecka D.: The impact of comorbidities on the length of hospital treatment in patients with chronic obstructive pulmonary disease. *Adv Respir Medicine* 2011; 79: 388–96.
KBN/MNISZW/MEIN 5

Badania będące podstawą o ubieganie się o stopień doktora habilitowanego stanowią publikacje zespołowe. Do cyklu należy 5 oryginalnych prac i 1 research letter. Należy zaznaczyć, że we wszystkich publikacjach habilitant jest pierwszym autorem i autorem korespondującym. Sumaryczny wynik punktacji IF publikacji wchodzących w skład osiągnięcia naukowego wynosi IF 12,042. Prace 5 i 6 zaliczone do cyklu nie posiadają IF. Szósta publikacja z 2011 roku powinna mieć inne dane źródłowe tj. *Pneumonol. Alergol. Pol.* 2011; 79, 6: 388–396 – zgodnie z załączoną pracą w materiałach rozprawy habilitacyjnej.

Wszystkie publikacje zaliczane do osiągnięcia habilitacyjnego powstały po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych. Prace z cyklu habilitacyjnego zostały opublikowane w stosunkowo długim przedziale czasowym tj. pomiędzy 2011 a 2023 rokiem. W mojej opinii praca „Wpływ chorób współistniejących na długość leczenia szpitalnego u chorych z zaostrzeniem przewlekłej obturacyjnej choroby płuc” opublikowana w 2011 roku nie powinna zostać zaliczona do cyklu habilitacyjnego. Zawęziłoby to przedział czasowy oraz wyeliminowałoby pracę bez IF co wpłynęłoby na przejrzystość cyklu habilitacyjnego. Kandydat ocenił swój wkład merytoryczny we wszystkie prace cyklu procentowo w przedziale 75-85%.

Całość osiągnięcia dotyczy ważnego z punktu widzenia epidemiologii i nauk klinicznych, tematu nad rolą wielochorobowości w przewlekłych chorobach układu oddechowego. Habilitant przedstawił jasny punkt naukowy realizacji badań jakim jest „analiza oddziaływania wielochorobowości na efekty terapeutyczne oraz wskaźniki kliniczne i epidemiologiczne u pacjentów z przewlekłymi chorobami układu oddechowego”.

Cykl habilitacyjny jest kompletny, spójny, a zaliczone do niego prace wzajemnie się uzupełniają. Wnioski będące wynikiem badań włączonych do osiągnięcia habilitacyjnego stanowią ciąg logicznych argumentów odpowiadający założonemu tytułowi pracy.

Pan doktor Adam Nowiński ze swobodą dyskutuje nad różnego rodzaju związkami przyczynowo skutkowymi współchorobowości w przewlekłych schorzeniach układu oddechowego jakimi są astma, POChP, gruźlica płuc, OBS, sarkoidoza i rozstrzenie oskrzeli. Ciekawe wydają się być obserwacje dotyczące współchorobowości w gruźlicy płuc (Front. Public Health Vol 11 – 2023). Autorzy zauważają, że chorzy na gruźlicę mają co najmniej jedno dodatkowe schorzenie przewlekłe oraz „mili niższe wskaźniki sukcesu leczenia i wyższe wskaźniki umieralności”. W podsumowaniu tej pracy autorzy wskazują na „wdrozenie programu przeciwdziałania nadużywania alkoholu i stosowania substancji psychoaktywnych w ramach procedur leczenia gruźlicy w Polsce”, co wydaje się oczywiste i nie podlega dyskusji merytorycznej. Ciekawe obserwacje dotyczące rozstrzeni oskrzeli zostały również poczynione w pracy opublikowanej w Adv Clin Exp Med 2021. Temat rozstrzeni oskrzeli wciąż jest aktualny i godny rozważań klinicznych. Badacze zauważyli istotny związek współistnienia rozstrzeni oskrzeli z wielochorobowością oraz umieralnością tych chorych. Inne publikacje włączone do cyklu dotyczące OBS, sarkoidozy, POChP są ważne i mają istotny wpływ nad ocenę wpływu współchorobowości na przewlekłe schorzenia układu oddechowego. Habilitant podsumowuje swoje osiągnięcie siedmioma wnioskami szczegółowymi z przeprowadzonych badań klinicznych. W podsumowaniu cyklu habilitacyjnym przedstawiono 7 praktycznych wniosków mogących mieć implikacje kliniczne u chorych z schorzeniami płucnymi i licznymi schorzeniami współistniejącymi.

Ocena pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych

Do innych znaczących osiągnięć naukowych wartych podkreślenia należy zaliczyć publikacje dotyczące min. mikrobiomu dróg oddechowych w przewlekłych chorobach układu oddechowego (PLoSOne.2017;12,7:e0180859), pracę dotyczącą zastosowania „automatycznej ilościowej tomografii komputerowej do oceny różnicowania różnych fenotypów POChP” (Eur Respir J. 2016;48,1:92-103). Wśród innych osiągnięć Habilitant zaliczył „prace badawcze w dziedzinie biotechnologii medycznej – nanobioanalitiky (Int J Mol Sci. 2022; 23,7:3771 oraz

Biomedicines. 2022;10,9:2329). Zauważalnym efektem publikacji były zgłoszenia patentowe opracowanych technologii diagnostyki laboratoryjnej.

Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej

Współpraca międzynarodowa i krajowa:

Pani doktor Adam Nowiński wykazuje się istotną aktywnością naukową współpracując z międzynarodowymi ośrodkami badawczymi z Wielkiej Brytanii i Niemiec oraz z konsorcjum naukowym EvA, AirProm (finansowane ze środków na naukę Unii Europejskiej), czy EPIC 1 i EPIC2 (finansowanie ze środków WHO). Habilitant odbył znaczące zagraniczne staże naukowe na Katholieke Universiteit Leuven, Belgia, w szpitalu uniwersyteckiego w Bolonii, Włochy oraz North West Lung Center Wythenshawe Hospital w Manchesterze, Wielka Brytania. W Polsce współpracował z Narodowym Instytutem Zdrowia Publicznego (PZH), Warszawskim Uniwersytetem Medycznym oraz Politechniką Warszawską.

Kierowanie międzynarodowymi i krajowymi projektami badawczymi oraz udział w takich badaniach.

Habilitant uczestniczył w realizacji wielu badaniach naukowych finansowanych ze źródeł zewnętrznych. Aktualnie jest kierownikiem czterech projektów badawczych w tym ważnego z punktu epidemiologicznego „Programu pilotażowego leczenia gruźlicy lekoopornej w warunkach ambulatoryjnych. Program finansowany ze źródeł MZ/NFZ (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2022). 28/09/2023. Kieruje również innymi projektami badawczymi dotyczącymi gruźlicy w tym gruźlicy MDR-TB.

Praca dydaktyczna

Działalność dydaktyczna dr n. med. Adam Nowinski obejmuje prowadzenie „zajęć dydaktycznych dla studentów uczelni medycznych z zakresu niewydolności oddychania i chorób płuc”. W tym miejscu Habilitant powinien uszczegółowić zakres, okres i miejsce prowadzenia dydaktyki. Był opiekunem specjalizacji w zakresie chorób płuc jednego lekarza.

Habilitant jest członkiem European Respiratory Society, Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc oraz Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej.

Dr Adam Nowiński otrzymał Wyróżnienie Ministra Zdrowia Rzeczypospolitej Polskiej, Nagrodę Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH oraz odznaczenie od Ministerstwa Zdrowia Republiki Uzbekistanu.

Wniosek podsumowujący recenzenta

Podsumowując uważam, że praca habilitacyjna i całokształt dorobek naukowy Habilitanta dr n. med. Adama Nowińskiego uzasadniają nadanie stopnia doktora habilitowanego. Całość dorobku naukowego oraz zgłoszonego jako rozprawa habilitacyjna pt.: „Wielochorobowość w przewlekłych chorobach układu oddechowego” stanowi liczący się wkład do dziedziny nauki reprezentowanej przez Habilitanta. Publikacje reprezentują ścisłą wiedzę kliniczną, są dojrzałe pod względem naukowym oraz układają się w logiczny ciąg poszerzający tę dziedzinę wiedzy. Wydaje się, że opisane przez Habilitanta procesy wielochorobowości u chorych z przewlekłymi schorzeniami płucnymi zapewne mogą znaleźć zastosowanie praktyczne. Publikacje zgłoszone jako praca habilitacyjna są oryginalne i nowatorskie, Habilitant jest dojrzałym pracownikiem naukowym, który ma umiejętność pracy w dużych zespołach badawczych. Dorobek naukowy jest znaczący liczbowo i jakościowo, odznacza się dużym całkowitym współczynnikiem oddziaływania.

Na podstawie zgłoszonego dorobku habilitacyjnego, całościowego dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego, wnoszę do Rady Naukowej Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie o dopuszczenie dr n. med. Adama Nowińskiego do dalszych etapów postępowania o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Strona | 8

prof. dr hab. n. med. Krzysztof Kuziemski